

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hvő a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egész évre 16 frt. v. 82 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona. Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

ELLENZÉK.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilttéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Egy derék ember.

Adózzunk minden tisztelettel és elismeréssel Semsey Andor urnak, a magyar tudományosság és közművelődés ügyének ez ép oly lelkes, mint bőkezű istápolójának.

Ez a minden tiszteletre érdemes és tudós férfiú méltó arra, hogy a magyar nemzet kalapot emeljen előtte. Egymaga ugyszólva többet tesz a magyar tudományosság és közművelődés ügyének előbbvitelére, mint annyi sok más egyén és testület együttvéve.

Nem is tudjuk hirtelenében előszámlálni, hogy Semsey Andor minő tudományos és közművelődési czélokra és mennyit adományozott s az ő finom érzékével minő mértékben jelölt ki új és biztos irányokat a nemzeti tudományosság és a nemzeti közművelődés ügyének, de annyit tudunk hogy kézpénz adományai, alapítványai és más természetű szolgáltatásainak készpénz értéke megközelíti a félmilliót.

Ezenkívül egyike ő a legkiválóbb tudósainknak, a ki bámulatosan fejlett érzékével még tán termékenyebben folyt be tudományosságunk fejlesztésére, s főleg gyakorlatias irányban való kifejlődésére, mint a menyinyben készpénz és másnemű adományaival mozdítja elő a magyar nemzeti művelődés ügyét.

Semsey Andor tán az egyedüli a magyar nemzeti művelődés előharcosai között, a kire a gyakorlati tudós elnevezése tökéletesen ráillik. A mikor az ő finom érzékével felfedez a magyar tudományos élet fejlődésében valamely hézagot, vagy meglát valamely kielégítésre váró közszükségletet, akkor előáll a maga egészséges és gyakorlatias tervével és a maga pártatlan áldozatkészségével és egymaga elégit ki olyan szükségletet, a melyet a tudományos világ vagy meg sem látott, vagy ha meglátta, nem volt bátorsága annak kielégítéséhez fogni.

E pillanatban nincsenek kéznél azok a bő adatok, melyeknek közlése után mindenki előtt megbizonyítsuk Semsey Andor egyedül álló áldozatkészségét és azt a szembetűnő hatást, melyet az ő gyakorlatias tudása, a nemzeti tudományosság ügye iránti lelkesedése, ügyszeretete és áldozatkészsége gyakorol a magyar közművelődés egész vonalán végbemenő tevékenységre — mi csak azt írjuk meg ezuttal, hogy ez a nagy ember ismét

olyan ténny hajtott végre a napokban, a melyet e téren csak töle látunk, de a melynek megcselekvéséhez bizony csak is ő egyedül ért.

Nagyobb alapítványt tett ezuttal oly czélból, hogy annak kamatai a tudományos pályára készülő ifjaknak adásának ki, a kik a felsőbb tanulmányok végzése után nem jutnak mindjárt álláshoz és nem képesek a miatt tovább haladni, mert anyagi erejük nincs hozzá.

Ő maga így formulázta e nevezetes kérdést báró Eötvös Loránthoz, a m. tud. Akadémia elnökéhez intézett alapító levelében.

„Vagyonos osztályainkat a tudományos babér még alig kecsegteti, a szegény szülők gyermeke pedig arra szorul, hogy lehetőleg gyorsan letevéen vizsgálatait, mihamarabb kenyeret adó állást keressen, sokszor tudományos törekvéseiknek feláldozása árán.

Mennyi igazi képesség veszett már nálunk kárba az által, hogy kellő kifejlesztésére nem volt módja és ideje.

Sajnos, de nekem úgy látszik, hogy sok más irányban való haladásunk ellenére, éppen ebben az irányban nem haladunk; szegénységünk tudományos erőlködésében mindinkább érezhető lesz, s a mikor tudományosságunk egy-egy régi törzse kiold, alig-alig látunk új hatást, mely hivatva volna a megüresedett helyet méltóan betölteni.

Mozditsunk hát valamit a dolgon.

Te, — mint örömmel hallok — a tanárképzés ügyének gondozását vállaltad magadra; adjon Isten sikert e vállalkozásodhoz. De valamit én én is akarok tenni.

Előttem az angol seniorok (az u. n. fellow-k) eszméje lebeg, szeretném, hogy a mi főiskolánk körében is volnának a tanároknak és tanulóknak egyaránt oly n társai, a kik vizsgálatok befejezése után, nem válnának el olyan sietve, mint az utas, megszerzett utlevéllel az alma-mater tudományos légkörétől, hanem tudományukkal szabadon foglalkozva, abban erősödésnek mindaddig, a mig egyéniségüknek és képzettségüknek valóban megfelelő tudományos szolgáltatásra hivatva lesznek.

Elhatároztam azért, hogy a jövő szeptember 1-től kezdve három olyan fiatal tudósnak, a kifőiskolai tanulmányait befejezte s már diplomát nyert, egyenkint 2000 frtot fogok adni, mindaddig, mig egész odaadással tudományukkal foglalkoznak s mástényleges alkalmazást nem vállálnak.

A fennebbi rövid sorokban, egész programja van adva annak, hogy mikép kellene az igazi képességeket a megélhetés gondjai alól felszabadítva megtartani azon az uton, a melyen haladva képességeiket és tudásukat a magyar nemzeti tudományosság ügyének szentelhetik és illetőleg tudásukban megerősödhetnek.

Avatottabb tollnak engedjük át azt a feladatot, hogy Semsey Andor ez újabb tervét és nemes elhatározását érdeme szerint s főleg tudományos életünkre való hatásait méltassa, mi csak azt czélozzuk ez alkalommal, hogy olvasóink velünk együtt a hálás tisztelettel vegyenek hirt a nagy ember újabb tetteréről, a melyet ő méltán megérdemel.

A napokban négy közéleti kitűnőséget nevezett ki a felség magyar magánassá.

Mi emeljünk kalapot az egyszerű polgár Semsey Andor nagysága előtt!

Politikai hir.

Az örökösödési eljárásról szóló törvény

életbeléptetését a kormány értesítésünk szerint a jövő év januárjára tervezi. A végrehajtási utasítás már elkészült, most van tárgyalás alatt az igazságügyminiszter által összeállított anketi előtt. Már októberben életbe kellett volna léptetni a törvényt, de a kormány czél szerűbnek tartotta, hogy akkor léptesse életbe, mikor az egyházi politikai reform első nehézségein túl van.

Bánffy és a nemzetiségi ügyek.

A miniszterelnökség és a belügyminiszterium között osztatlan pör a Bánffy-korszak kezdete óta a nemzetiségi kérdés.

Hieronymi belügyminisztersége alatt, dacára az akkor még hatalmas Jekelfalussy erőlködésének, a nemzetiségi kérdéssel egybefüggő ügyeket kezdtek kiválasztani az általános rendészeti ügyosztályból s Jeszenszky Sándor főügyészi helyettesét egyenesen azzal a czélzattal neveztek ki osztálytanácsossá a belügyminiszteriumba, hogy tapasztalt, a viszonyokkal ismerős egyéniség vezesse az ügyosztályt.

Mikor elkövetkezett a Bánffy-kormány ideje, a miniszterelnök, a ki éppen a nemzetiségi kérdés miatt nem lehetett belügyminiszter, a miniszterelnökségbe kebelezte át a

nemzetiségi ügyeket s Jeszenszky Sándor osztálytanácsos ezért át is ment a miniszterelnökséghez.

Annak ugyan semmi garanciája nem volt meg, hogy br. Bánffy Dezső vezetése alatt ebben a fontos kérdésben okos és célzatos politikát kövessen a kormány, de a külső látszat legalább meg volt arra, hogy a nemzetiségi ügyekkel törődik a kormány. És éppen annál különösebb az a magatartás, a melyet a kormány e kérdés körül tanusít.

Az okos politika azt követelte volna, hogy ha már Jeszenszkyt a nemzetiségi kérdés miatt vette át a közigazgatás az igazságszolgáltatástól, ezen a téren is értékesítesse.

De más történt. Jeszenszkyt ugyanis minden megmagyarázható ok nélkül kikebeleztek a miniszterelnökség nemzetiségi ügyosztályából s visszaküldték a belügyminiszteriumba, a mivel egyszerre olyan zavart támasztottak a nemzetiségi kérdés körül, hogy ma sem a miniszterelnökség, sem a belügyminiszterium nem tudja mit csináljon.

A miniszterelnökségnek van nemzetiségi ügyosztálya, de nincs a ki vezesse, a belügyminiszteriumban van arravaló egyéniség, de annak pedig nincs ügyköre.

Értesítésünk szerint ez a chassé croisse csak abból az okból történt, hogy némely elhelyezésre váró urak a miniszterelnökséghez még bevonhatók legyenek.

Addig pedig, a mig ez meg nem történhetik — a nemzetiségi ügyek a belügyminiszterium s a miniszterelnökség között vándorolnak, s még csak a kilátása sincs meg annak, hogy akár az egyik, akár a másik miniszterium valamit kezdeményezzen.

A helyzet Ausztriában.

Csak nem akar tisztulni a politikai helyzet Ausztriában.

A provizórius kormány csak nehezen halad a költségvetés letárgyaltatásában, mert az ifjucsehek az obstrukciójával akarják kikényszeríteni a prágai kivételes állapot megszüntetését.

E tárgyban gróf Kiekmannsegg miniszterelnök kérdés is intézett gróf Thun helytartóhoz, a ki válaszában kijelentette, hogy állását köti a kivételes állapot fenntartásához.

Az ifju-csehek vezéreivel Chlumetzky a képviselőház elnöke tárgyalat s ekkor kijelentették a párt nevében, hogy csakis a kivételes állapot megszüntetése a feltétel, a melyért lemondanak az obstrukcióról.

Ebben a helyzetben a képviselőház elnöksége szükségét látta annak, hogy a fel-

bomlott koalíció pártvezéreit értekezletre hívja össze, hogy a vitatást erélyesen alkalmazzák az ifjucsekekkel szemben.

A szombati képviselőházi ülésen csak elesült a helyzet, mert az ifju-csehek vezérőnöke kijelenté, hogy Kiekmannsegg grófnak a kivételes állapotról tett nyilatkozatai az ifju-cseheknek a jelenlegi kabinethez való viszonyát az eddigieknél élesebbé tették.

Arra nincs kilátás, hogy az ifjucsekekkel meg lehessen alkudni, mert ezekre erős pressziót gyakorolnak otthonról azzal, hogy a válaszlásoknál ellenjelölteket állítanak velők szemben s épp úgy lejáratták őket mint Kriegeréket.

Igy tehát a Kiekmannsegg-kormány helyzete a parlamentben vigasztalan.

Gróf Károlyi István a becsületéről.

Simontsits Bélát, Szatmármegye főispánját — mint már jeleztük — tegnap iktatták be új méltóságába. A beiktatás alkalmával a megye háromszáz terített diszbedet adott, melyen több pohárköszöntőt mondtak. A pohárköszöntők közül magasan kiemelkedik gróf Károlyi Istváné, melyben a becsületről elmélkedik. A magvas beszéd szóról szóra így hangzik:

Audiatur et altera pars!

E mondattal kezdi meg hazánk jeles tudosa, Vámbéri Armin, azon értékes művét, melynek címe: „A magyarok eredete.”

En nem a multról, de a jövőről akarok beszélni és pedig Szatmármegye jövőéről; de ugyanne mondattal, kezdem, mert meg akarok hallgattatni ön általméltóságos uram, Szatmármegyének ma leghatalmasabb polgára által.

Petőfi Sándor kétségsbeesetten így szól: „Nagy volt hajdan a magyar, nagy volt hatalma, birtoka” stb. . .

„Hazám oly rég voltál te nagy, hogy nyagyságod hire csak mese talán” . . .

Széchenyi István gróf az mondja:

Magyarország nem volt, hanem lesz.”

A költő siratja a multat, a proféta bízik egy szép jövőben.

Önt, méltóságos uram, sem profétának, sem költőnek nem ismerem: de mindazok, kik méltóságodat ismerik, úgy festék le előtttem Simontsits Bélát, mint az ész, tehetség, a valódi erős akarat, szorgalom, részlehajlatlan igazság, önzetlen hazaszeretettől dobogó szív emberét. E tulajdonságokból következő, azt hiszem, hogy igazat ad a költőnek, mert ön sem tagadja méltóságos uram, hogy „Nagy volt hajdan a magyar” és hogy forrón óhajítja ön is boldogult Széchenyi István gróf jóslatának beteljesedését, s mint hosszú éveken át már tevő, jövőre is szilárd akaratával meg fog mozdítani minden követ, mely e jóslat valófsátlásának útjában áll.

Tudom, igen jól tudom, elégszer hal-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1895. Július 8.

Két levél Ázsiából.

— július 6.

Gróf Zichy Jenőtől ismét két levél érkezett a világ másik részéről, Ázsiából. Az egyiket Boccharából írta Beöthy Lászlóhoz, Biharvármegye főispánjához. Junius 4-én adta postára és junius 29-én ért Nagyváradra.

A másik levelet Samarkandból küldte Telegdy József országgyűlési képviselőnek. Az érdekes 2 levél a következő:

I.

Bocchara, 14 - 5 895.

Kedves barátom!

Hosszu, tartalomdus levelet nem írhatok; mert ez a három és fél napos utazás ezen végtelen rémséges sivatagon át nagyon megviselt és ebben a végtelen hőségben (52 fok), mert minden legcsekélyebb mozgás az embert moráliter agyon fásztja.

Epen csak névnapodhoz akarám szerencsekívánataimat küldeni. Adjon Isten neked még sok kellemetes és meglegetten átélte ilyen névnapot, hazánknak pedig, édes mindnyájunknak örömele csendesebb — jobb, nyugodalmasabb idők.

Holnapután Samarkandba utazunk, ez végpontunk.

Most 800 werstre vagyunk a chinai határhoz, 1370 verstre a Kaspi-tenger in-penső partjához.

A milyen gazdag eredményt volt a Kaukázusban tett tanulmányutunk, ép oly meddő maradt közép-ázsiai kutatásunk.

Nem is magyarnak való klíma ez! Száz és száz mérföldeken keresztül örökké hullámzó és átváltozó homok-buczkák, 50—60 fok között váltakozó temperamentumával, forró szél, mely egy pillanat alatt tele hordja az ember szeméit, száját, fülét... azt vélne meg kell azonnal fulladnod.

Bizony irtóznak azon gondolattól, hogy e desperátus vidéken át vezet az ut hazafelé.

Körülbelül egy hónap múlva leszünk Tifliszben és ha Isten is úgy akarja, szept. hó elején meglátjuk a Kárpátok csúcsait. Jaj, beh boldog leszek én ezen a napon!

Csak a lovait irigylem ennek anépnek, kicsinyek, de rendkívül kitartók és szépek. Tevéik is remek állatok s azok is mesés fadaralmat kibírnak; pedig milyen silány veteményel élnek, akár a mi bivalyaink, csakbogy a teve gyorsan halad, s a ló sem bir vele versenyezni.

Na, de Isten veled édes Lászlóm! Üdvözlöd nevében bihari barátainkat igaz szívvél

tiszteelő hived:

Gróf Zichy Jenő.

II.

Samarkand, 17/5. 1895.

Kedves barátom!

Ma érkezünk tehát utazásunk végczéljához — hála Istennek! — mert bizony junius-juliusi időben Közép-Ázsiában a sivatagokon végig utazni nem valami nagy élvezet, és a mennyire örvendek, hogy marismét csakis hazafelé visz az út, mégis irtózáva gondolok arra, hogy jövő héten megint keresztül kell utaznunk a nagy homoktengeren — a nagy sivatagon! Ez a három nap tudom reméltó kin lesz megint; a ki ezt nem próbálta, annak ezen érzésről fogalma nem lehet, három napig éjjel-nappal futóhomokból alakult és örökös átváltozásban levő hegyek között utazni 50—60 fok temperatura mellett: a legcsekélyebb szellő — pedig szél mindig van és pedig forró — itt Simoumnak nevezik; az egész homok állapotot mozgásba hozza és akkor tele van az ember szeme, szája, füle, orra.

Azt hinnéd megvakulsz és megfulladsz egyszerre! Na ez már nem magyarnak való állapot, — nem is tartózkodtak itt sohase. Össze is szidtam a tudós német ethnografusokat és történeteket, hogy miket irtak össze és e szempontból ez utunk teljes fölvilágosítást szerzett — negatív a resultat, de így is resultat —; — más már ntánam ide nem fog indulni magyar vagy hunn törzsek után kutatni. Hanem hát mi voltunk dőre elmélkedéseik áldozatai. Na majd csak ezt is kiheverjük, de hogy megviselt bennünket ez a mult hét mindnyájunkat, az már igaz — Roschlapil úgy lesóványodott, hogy egy csontváz, de valamennyien így elfogytunk; nemcsak az emberi organismust teszi az ilyes tönkre, de a lelki állapotot is —!

Tegnap Boccharából a 80. werstnyi távol Kermine-be voltunk az Embirhez hivatalosak, reggel 6-kor érkezünk oda, nagy

diszbe (én diszmagyarba) vágtuk magukat és 7-kor volt ünnepélyes fogadtatás: katonai falsor, zene, összes dignitárusai a kapuban vártak és kísérték bennünket fel hozzá. — Elfogadtatási termében várt teljes ornatusban elibünk jött, kezét fogott és megállt, mire én őt egy magyar beszáddal üdvözöltem, a mire ő felelt — volt a tolmácsnak dolga! Ezután elültünk és kezdődött a kedélyes konverzáczió, ebéd. zene esti 11-kor indulás.

Elindulás előtt arcképét adta nekem és rendjelének — a „Bucharai csillag” — nagy keresztjét gyönyörű masszív arany zománcszal ellátott portéká — én emlékül a szép kristály órát adtam nékie; Roschlapil is kapott egy ordót, ugyanazon rendjelének legkisebb keresztjét. Képzelted örömet.

Most reggel 8-kor érkezünk a csodavárosba — Samarkand — das Wunderland! ráillik, mert valóban gyönyörű!

Itt az indus csak hemzseg vegyűlve a tatár, afghán, chinai és turkesztánnal.

Az aratás itt már készen van, csak a gyapot — krap — durha és dinnye van hátrahagyva már érik, — 3 vagy 4 nap maradunk és aztán indulunk hazafelé — neki ennek a remítő sivatagnak. Csak már ezen túl volnánk!

Tiflis még egy heti kirándulás, aztán Batumban leszünk — írjal oda kérlek Batum per Odessa poste-restante; azt hiszem a levél Mező-Telegdről 9—10 napig megyen Batumig. Milyen az időjárastok, milyen a termés? Itt mindent rossz termés látszott buzában. Üdvözlöd Károlyt.

Üdvözlöm kedves nődöt. Lajost és az egész kompániát! Igaz hived és kollegád.

Zichy Jenő.

Hasonló és nem hasonló.

REGÉNY.

M. E. Braddontól.

Két kötetben.

Fordította: Amica.

Második kötet.

XXI.

„Nincs Gileádnak balzsama?”

(Folytatás.) (116.)

Az apátsági folyóban tett felfedezés után való reggelen és prózai szobába vezette a mindenes Melnotte urát, másképpen Markhamot, a dedektívet; — Markham röviden mondtat el a történeteket és azokra saját következtetéseit.

— Ön azt gondolja, hogy ez gyilkosság? — kérde Mapleson ur, a pennája végét rágyva.

— Nem lehet egyéb. Egy szőnyeg van a test körül göngyölve, és az egy selyemkendővel van átkötve. Mióta a hullát kiemelték a vízből, semmit sem érintettek rajta; de a szőnyeg színei megkülönböztethetők, és a körül levő selyem kötéleken látszik, hogy egy nagy selyemkendő. Nem szenved kétséget, hogy a test a halál után lett a vízbe dobva.

— Azt hiszem, hogy a maradványok nincsenek olyan állapotban, hogy a személy azonosságát meg lehetne határozni?

Nincsenek. Az idő és a víz megtették romboló munkájukat. De a személy azonos-

lottam már, hogy sokan helytelenítik, ha politikát érintünk ily diszebedék alkalmakkor; nem is czólok ez.

Et audiat altera pars.

Méltóságos uram! Ön végig hallgatta már számtalanszor Tolnavármegye szónokait, végig a hivatalnokok százeit, végig azokat, kik kértek valamit, végig, kik a nyert kintéteket megköszönték; tehát végig hallgatta a pártmber, az ellenzéki, az alatta állóit, a lekötözteteket. A pártmberokről nem is szólok, az ellenzékre azt mondták bizony: „a harag szőlő szavából”, a tisztviselőre: „az engedelmesség”, a lekötöztetőre: „a hálá” s így tovább. De most e pillanatban ki áll ön előtt e helyen, ha szabad kérdenem?

A fegyelmezett pártmber, az ellenzéki, a hivatalnok egy lekötöztető? Nem! Tehát kicsoda? Egy függetlenségi embert, ki mindig kimondotta, mit kimondani helyesnek tart és a ki e diszes kör előtt, mely velem együtt ma először szerencsés Simonits Bélát, mint Szatmár-megye főispánját, a megye székhelyén Nagy-Károlyban üdvözölhetni, egy kért intéz önhöz; és e kért, úgy vélem, épp úgy saját, mint e megye tekintélyét, előrehaladását, jövőjét és jó hírnevét szívünkön hordó polgártársaim nevében is intézhetem önhöz. Ragadja meg szilárd kezeikkel Szatmár-megye kormányzatának gyepöljét, hallgattassa el a szájhűsöket, ébressze föl almukból az alvókat, a kik munkára vállalkoztak; szoktassa őket rendre, figyelemre és munkásságra: tegye közigazgatásukat olyanra, mint a minővel, hálá önként méltóságos főispán ur, Tolnavármegye ma dicsekszik és joggal dicsekedhetik; legyen igazságos és méltányos a megye minden polgárával szemben vallási és nemzetiségi tekintet nélkül, de azért pihenjen egyik szeme mindig a haza egyetemes érdekében e megye különféle nemzetiséghez tartozó polgárain, nehogy honpolgári és alattvalói kötelemük elen véthessenek és végre, ha méltóságod a szabadelvű párt híve és a magas kormány közege is, arra kérem, egyben ne legyen szabadelvű, de legyen a szó és a forgalom legnemesebb értelmében konzervatív: a „tisztesség” s a „becsület” megbírásalánál és megtekintésénél; mert gyapordhatik nemzetünk vagyoniilag előre haladhat a művészet terén, lehet e nemzetnek fényes övekkel ellátott hadserege, megünnepelheti ezredéves fenállását, de az elnyert gazdaságban Isten áldása nem leszen, műtérzék nélkülözni fogja a nemes iászt, hadserege döntő csatáit nem nyerned és ezredéves fennállásunk ünnepein dícső elődeink, nagy halottaink, a hazáért egykor elesett vagy kivégezett mártírjaink nem hullatják a búszke önéretet, de csak a bánat és szögyen könyeit az égharmat közé, ha erkölcsi érték s ebből kifolyólag jogosult önéretét elveszté a magyar.

És hogy ez be ne következhesék, programjába kell, hogy felvegye a kormány és felvétele közege által is, alapelv gyanánt kimondja és kimondatva, hogy „mától fogva minden párt-, baráti, rokoni, érdek- és hálaszempontokat félretéve, büntetni fogja a gázt, ha megérdemli és nem vet többé fátlyolt az álszűzre, mint azt eddig kormányaink — fájdalom — folyton tévék; de lerántva róluk az utoló rongyot is, meztelített dobátja ki őket az igazság nevében, épp úgy a politikai, mint társadalmi térről és eltölcseztetja mindörökké.” Mert uraim! „a becsület”, az melyet meg kell őriznünk, ha azt akarjuk, hogy imánk a hazáért meg legyen hallgatva s miként a vallásnak a hit, a hitnek a meggyőződés, épp úgy a tisztességnek és minden szép, nemes és megasztosnak, mi halandót e földön felemlhet, embertársai szeme előtt és számára azok elismerését, tisztelétét biztosíthatja, alapfeltelete kell, hogy a becsület legyen! E meggyőződést követtem, mint esalhatatlan irányadót azon hosszú uton, melyet „az élet útjának” nevezünk.

Igen veszedelmes állítás az és szerin-

tem fenn nem álló tétel, tehát fenn sem tartható tétel, melyet a legutóbbi időben egy magas állású férfiú kimondani merészkedett, tudniillik, hogy: „a politikai közreműködés szüksége kezét nyújthat velünk oly egyéneknek is, kiket mint embereket becsülni nem tudunk.”

Beismerem, hogy nem tilthatjuk meg, de még maga a kormány sem, hogy valaki ne szerepeljen a nyilvánosság terén, míg jellemtelensége bebizonyítva nincsen; de ha kétfelünk van egy ember jellemtelenségét, becsületét illetőleg, akkor szerintem nincs már jogában semmiféle hatalomnak, annál kevésbé egy nemzetkormányának — ha ugyanis állását tiszta lelkiismerettel akarja betölteni az efféle kétes existenciájú, a közvélemény szája által már gyanúsított egyének kezébe letenni a nemzeti vavoyonak, legyen az akár anyagi, vagy erkölcsi érték, bármely csekély részét is; mert, uraim! „tisztá munkát csakis tiszta kezekkel lehet végezni”

A költő kétségbeesett, gróf Széchenyi István egy nagy és hatalmas Magyarországról álmodott. Ön méltóságos uram most meghallotta kérem; Öntől függ, hogy idővel azt mondassák: Simonits Bélában a szív mindig a nemzetért, a hazáért és a gondjaira bízott Szatmár vármegyéért dobogott.

Poharam az Önével keceztintom össze és e szavakkal végzem: „Isten hozott!”

Nagylelkű alapítvány.

Budapest, július 6.

Semsey Andor, az ismert mecénás eddigi alapítványainak hosszu sorát újra egy nagy és szép alapítvánnyal gyarapította. Ezenkint három fiatal tudósunk, a kik diplomájukat már megszerezték, két kétezer forintot ad mindaddig, a mig az illetők tudományos kutatásait folytatják, hogy a kenyérkeresés kényszerítésé ne akadályozza őket törekvésükben. Ezt a nemes elhatározást a következő levélben közölte br. Eötvös Lóránttal, a Tudományos Akadémia elnökével:

Kedves barátom!

Az évek hosszu sorában beszélgetéseink alkalmával, mindig újra meg újra visszatértünk arra a kérdésre, miként lehetne oda hatni, hogy többen foglalkozzanak hazánkban komolyan a tudománnyal, nemcsak gyűjtve vagy tanítva, hanem teremtő erővel gyarapítva is azt. Ilyenkor élénken tűntek fel előttünk társadalmi viszonyaink hibái, a melyek csak elvétele engedik meg, hogy tudományra termett fiatal embereink gondatlanul és egész odaadással fordithassák idejüket tanulmányaikra és kutatásaikra. Vagyonsos osztályaink a tudományos babér még alig kecsgetteti, a szegény szülők gyermeke pedig arra szorul, hogy lehetőleg gyorsan leteven vizsgáit, mihamarabb kenyeret adó állást keressen, sokszor tudományos törekvéseinek feladása árán. Mennyi igazi képességet veszett! már nálunk kárba azaltat, hogy kellő kifejtésére nem volt módja és ideje? Sajnos, de nekem úgy látszik, hogy sok más irányban való haladásunk dacára éppen ebben az irányban nem haladunk; szegénységünk tudományos örök dolgában mindinkább érezhető lesz, a mikor tudományosságunk egy-egy régi törzse kidől, alig-alig látunk új hajtást, a mely hivatva volna a megtiresedett helyet méltóan betölteni.

Mozditsunk hát valamit a dologon.

Te, mint örömmel hallom a tanárképzés ügyének gondozását vállaltad magadra; adjon Isten sikert e vállalkozásodhoz. De valamint én is akarok tenni. Előtte az angol seniorok (az ugynevezett fellow-k) eszméje lebeg, szeretném, hogy a mi főiskoláink körében is volnának a tanároknak és tanulóknak egyaránt olyan társai, a kik vizsgáik befejezése s diplomáik elnyerése után nem

válnának el olyan a sietve mint az utód, megszerzett utlevéllel az Alma Mater tudományos légkörétől, hanem tudományukkal szabadon foglalkozva, abban erősdődnének mindaddig, a mig egyéniségüknek és képzettségüknek valóban megfelelő tudományos szolgáltatásra hivatva leszenek.

Elhatároztam azért, hogy a jövő szept. 1-étől kezdve három olyan fiatal tudósunk, kik főiskolai tanulmányaikat befejezték, s már diplomát nyertek, egyenkint évi 2000 frtot fogok adni, mindaddig, a mig egész odaadással tudományukkal foglalkoznak s más tényleges alkalmazást nem vállalnak.

Arra kérék, légy szives ez intézménnyemnek célját s az annak véglegesítésére netán szükséges szabályokat alant megnevezendő barátaimmal együtt pontosabban formulálni, addig is azonban, a mig ez megtörténhetik, irányadásul a következőket állapítom meg:

1. Kedves barátaimat, Entz Gézát, Hőgyes Endrét, Jurányi Lajost, König Gyulát, Krenner József Sándort, Margó Tivadart, Szily Kálmánt, Than Károlyt, Wartha Vinczét és tégéd felkérlek, hogy az idevágó teendőket velem együtt végezzék. Egy testületet fogunk alkotni, mely a jövőben magát éészítheti ki. Azt, a kit mi, vagy majdan utódaink arra alkalmaznak találunk, a tudományos törekvésben társunknak fogadjuk s neki mindaddig, mig arra érdemes, adományomból 2000 forintot bocsátok rendelkezésére.

2. Senioroknak semmi olyan teendőre vállalkozni nem szabad, a mely őt tudományos fejlődésében akadályozhatná, kiváratosnak tartom azonban, hogy az Egyetemen, a Műegyetemen, vagy a tanárképzés teendői körül olyan működést fejtsen ki, a mely őt a jövőben rendszeres tanításra is előkészítse.

3. Testületünknek oda kell hatni, hogy főiskoláink tudományos intézeteit és laboratoriumait tudományos kutatásaiakra felhasználhassák.

4. Az évi díj, testületünk tudtával és beleegyezésével, külföldön eszközözendő tanulmányokra is felhasználható.

5. Az itt megajánlott három állásra vonatkozólag kívánságom az, hogy azokból egyet a fizika-matematika tudományokörének, mivelőle, kettőt pedig zoológus, bonatikus, mineralógus, vagy geológus nyerjen el. Különben kíváratosnak tartom azt, hogy ez intézkedésem már ez év szeptember 1-én lépjen életbe, mert akkor nyilván meg a tanárképzésre hivatott új kollégium, abban tudományos segédkezsére éppen a természettudományok körében valószínűleg szükség lesz. Jövendő senioraink ott a tanárképzés ügyének is bizonyára jó szolgálatot fognak tethetni.

Ezen körvonalazott intézményem célja a tudós képzése a legszorosabban függ össze a tanár képzéssel, s azért ugyanazon alkalommal ez utóbbitak előmozdításához is akarok hozzájárulni. — Rendelkezésre bocsátok 5000 forintot azzal a rendeltetéssel, hogy abból az alkuloban lévő báró Eötvös József-kollégium könyvtárának alapja épüljön fel. Válaszd ki hozzátértket meghallgatásával a beleillesztendő könyveket úgy, hogy azok között a szakszerű tanulmányokra szükségese-ken kívül, legyenek olyanok is, a melyek bármely szak tanulójának kedves és művelő olvasmányul szolgálhatnak, mert kell, hogy a tanár tudós, de művelt is legyen.

Véget vetetek ezzel a beszélgetésnek, de ne vessünk véget a cselekvésnek, Maradok régi barátod: Budapest, 1895. július 6-án.

Semsey Andor.

Báró Zeyk.

Id. Zeyk Józsefnek bárói rangra emelése alkalmából Jakab Elek a Zeyk családról következő érdekes dolgokat írja:

— Akkor egy felfedezetlen gyilkos lett volna közöttük.

— Talán jobb lett volna, mint hogy annak a jó asszonynak szakadjon meg a szíve.

A lady Belfield jellemének a tulajdonságához tartozott, hogy erős rokonszenvet ébresszen mindazokban, a kik barátságos érintkezésbe jöttek vele.

Melnotra egy bérkocsi várakozott a Mapleson ur ajtaja előtt és onnét egyenesen a legközelebb lakó biróhoz hajtatott. kítől egy kissé hosszás érintkezés után, a gyilkosság gyanu alapján, elfogatási igazolványt kapott Belfield Valentin ellen. Melnotte ur úgy találta, hogy a bírónál éppen úgy, mint Mapleson urnál erősebb volt a lady Belfield iránt érzett rokonszeny, mint az abstract igazság szeretete. Az elfogatási parancs aláírása után épen csak annyi ideje volt, hogy az Exeter felé menő legelső vonatról nem maradt le.

Alkonyatkor érkezett Paddingtonba, onnét rögtön a nagy nyugati hotelbe ment és rögtön Belfield ur után kérdézősködött.

A podgyásza ott volt, de őt magát nem látták.

A podgyászt két nappal ezelőtt egy hordár vitte oda, azzal az izennel, hogy a tulajdonossa nem sokára azután a Hotelbe fog menni; de azóta nem hallották róla semmit. Három nagy bűrönd, egy puská tok, egy csomó felsőkabát, egy kalap skatuja, minden darab B. V. betűkkel megjegyezve, voltak az előcsarnokban elhelyezve, a tulajdonosukat várva.

Belfield ur rendszeren ide szokott szállani, midőn a városba jön? — kérdé a detektiv.

Igen, egy huzamban egy-két napot itt szokott tölteni; ő régi törzsvendégünk — válaszolta a hotel tulajdonos.

Minden embernek meg van a maga saját fővárosa, mely rendszeren nem nagyobb mint egy vidéki város. És én azt gondolom, hogy a Belfield ur Londonának a határa nyugatra Tattersallig, keletre a Criterionig, Déltre Pall Mallig és északra Oxford utcáig terjed. Ha ezeken a határvonalakon belül nem találjuk meg, akkor Livornóba, Southamptonban vagy Plymuthban kell őt keresnünk.

Ezt a Badmintonba való menetel alatt mondta, hol Melnotte leszállott és a kapust vonta kérdőre. A kapus azt mondta, hogy Belfield urat hat hónap óta nem látta.

A bárói rangra emelt idősb Zeyk József egyik legérdemesebb tagja a nagy kiterjedést s fényes multu Zeyk-nemzettségnek, mely a kis hazának oly sok jeles férfit adott. Atyja, szintén József, a Teleki-grófokkal sőgorsági viszonyban állott, neje után nagy birtokok ura, br. Wesselényi Miklósnak és br. Kemény Dénesnek — mint Erdély ellenzéki vezéreinek, nagy tehetségű párthive, barátja, ékes szónok és a szabad elvek rendíthetetlen védője.

Azon ellenzéki szövöttezetnek, mely Erdélyben az alkotmányt 1830-tól 1848-ig védte, akkor az Uniót kivíta s a két ország egyesülését tényleg végrehajtani elszántan törekedett. Zeyk József az 1849-iki év forradalma megrendítőleg hatott, hogy az a nemes életet kioltotta.

Mint idősb gr. Bethlen János, fő is a haza sorsa feletti aggodalomnak lett áldozata. Az ellenzékre nagy csapás volt e halál. Mert Zeyk rokonszenves szép férfi alakjával előkelő modorával, s nemes hévvel, de mindig mértéket tartva előadott beszédeivel hallgatóit mindig meggyőzte, s megnyerte annak az ügynek a melynek védelmére kelt Testvére, Zeyk Károly, 1859-től 1867-ig az erdélyiek egyik vezerszóka és magyarország egységének elszánt híve és szószólója. Mikor belügyminiszteri államtitkárrá nevezetett, már az élet alkonya felé közelkedett: szönlata nem volt oly élénk, mint egykor, de logikájának ereje, érveinek sulya, s jellem-egyenessége mindig megnyerte számára az elismerést és tiszteletet.

Unokatestvérük volt Zeyk Miklós, a nenyedi ev. ref. főtanodában a természettudományok nagy esztű és nagy hírű tanára, a kinek tanárkodása a tudományát a mondott intézetben egészen reformálta, a kinek keze alól számos kitűnő ifju került ki s kora halála volt oka, hogy szaktárgya tankönyvét az irodalomnak át nem adhatta. A kik töle tanultak, magasztalják észfensőségét s kedves oktatási modorát.

A Zeykek három vitéz férfa harcztolt 1848—49-ben Magyarország függetlenségéért. A legidősb volt Domokos, Bem tábornok bátor hadsegéde, a ki tábornoka védelmében lette a segesvári, július 31-iki véres csatában bajnok halálát; második volt Miklós, a Kosuth-huszárezred egyik hős kapitánya, a ki csatádi ütközetben 1849. augusztus 8-án oly vitézl halarczt, hogy ütközést után kapitányi rangra emelkedett. A harmadik Zeyk László, a veres sipkás XI. hires erdélyi zászlóalj egyik kapitánya; elszánt hazafi jó katona s a szabadságnak rendíthetetlen híve.

E derekak nemzetségéből való az első Zeyk Józsefnek fia a most kitüntetett, kit atyja külön tanárral neveltetett, külföldi egyetemeken taníttatott. itthon saját példájával oktatott, átruházta rá nagy birtokával együtt hazafias szívét, idealis érzelmeit, belecspegettette az alkotmány és haza iránti mély szeretetét, szóval erényi és jaiai örökösévé tette.

Kirándulás Dombhátra.

Dombhát, jul. 5.

Saját tudósítónktól.

A Száhlíng vendéglőjének kitűnő ebédje után és régig hallgatva Kelnér Ignác köz-

— Nem én, nem láttam azóta, hogy a lord St. Austell Postcard Iova a Nagy Ehort elvesztette, — mondá a portás, a ki az eseményeket a verseny naptár szerint számította.

Badmintonból Melnott az Argusba hajtatott.

Itt ismét azt mondták, hogy Belfield urat hónapok óta nem látták.

Melnotte nyugat felé hajtatott és ambar az udvar be volt zárva sikerült neki egy Tattersall emberrel beszélni.

Itt sem hallott semmi hirt Belfieldről.

Medway, a mai estére ennyi elég lesz, mondá Melnotte meglehetősen kijöve a sodrából. Vissza viszem magát a Yardba és aztán ebédelni megyek.

Ha Belfield ur a városban lett volna, azt hiszem, hogy valamelyik helyen hallottam volna róla. Tehát hajlandó vagyok azt hinni, hogy megijedt és most menekülni próbál az országból, de alig hiszem, hogy már elment volna; azonban, mielőtt a sültmetet megenném, ismét dolgot adok a villanyos drótnak.

Mielőtt a fő telegram hivatalt bezárták volna, Melnott ur dolgot adott a drótnak. Minden oly kikötőbe sürgőnyözött, honnét egy az igazságszolgáltatás elől menekülő ember a kplföldre való szökését megkísérthette és intézkedett, hogy a szökevényt letartóztassák.

Másnap reggel Melnotte korán kelt fel, bement a Belfield ur szobájához, a Hyke park szomszédságában sétált, vagy egy óra hosszt Tattersall körül időzött, benézett a Piccadillyben egy híres sarkantyú csináléhoz és Bord utcában a vadász csizmák készítőjéhez és tizenegy óra előtt meggyőződött arról, hogy a mult nyár óta Belfield ur nem volt Londonnak a nyugati végén.

(Folytatása köv.)

jegyző, Gonda József tanár, Tanács József gyógyszerész talpraesett, szellemes és rövid toszjai után sétára kerekedttünk Beszterce körházát és fautcáját végig nézni. Ez a város sokat széptült, sokat épült és — sokat magyarosodott. A jövő században annyira fogják ott is beszélni a német nyelvet, mint kincses városunkban jelenleg.

A vendéglőbe visszakertülve, utra kerekedett a karaván. Huszonnégyen voltunk 7 kocsin. Egy máha-kocsi utánunk szállította a bagazsiát. Beszterczéről társaságunkhoz csatlakozott: Benedek János iskola-igazgató az egyesület ügyvivője és éltető lelke a touristika eszméjének, Balázs József ref. lelkész, a „Besztercze” szerkesztője, Sebestény József áll. el. isk. igazgató, Keresztos József, ki a kirándulást Benedekkel karöltve igazította Beszterczén.

Itt is eső volt a megelőző napokon. Az felátzatta az ut porát. A d. u. órákban bárányfelhőkből képződött függöny védte a társaságot a napsugarak elől.

Szép volt az ut, a mig elértük a tetőt. Azontul már nem volt szép. Azontul gyönyört volt. Leirni azon kellemes érzést, melyet a perczről-perczre változó táj festői pompájának szemlélete nyújt s melyet az erdő lehellete és a fák s mezők virágainak illata a turistában ébreszt, nem lehet.

Estefelé egy érdekes látványnak voltunk tanui. Utközben, Mayer községben, alkonat táján hatalmas tűzeket raktak az országot mentén. A magasra fellobogó lángok fölött fürge leányok ugráltak egymásután keresztül. Ugy látszik gyakorlottak a testgyakorlat és szokatlan nemében, mert köntösök a sok át — s vissza ugrálás után sem fogott lángot.

Háromnegyed 8 órakor este értünk be a dombháti fűrdőre.

Vig zenező, hölgyek és urak nagy és kedves társasága fogadott. Az érkezőket a radna-borbereki osztály nevében ennek elnöke Guzman János bányafőnök üdvözölte.

Erre a tágas és kényelmes fűrdőépületben elhelyezkedtek a kirándulók s levonultak a terembe, hol a vidék urainak társaságában elfoglalták helyeiket a patkó alakban felállított asztal körül.

A társas vacsora folyamán az első felköszöntött Hunyady Imre főszolgabíró mondotna az érkezőkre. Utánna Balázs József ref. lelkész beszélt nagyon szépen általános eljenzés között üdvözölve a bányafőnököt Guzman Jánost. Benedek János az E. K. E-re emelt poharat.

Az est folyamán a vidámság élénk volt s a társaság csak éjfél felé oszlott szét.

Beszakadt csatorna.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, jul. 7.

Még mindig tartanak azok a valóságos „földmunkálatok”, melyekkel a város tudására ébredve a civilizáció és a közegészség feladatainak, nagy költséggel csatornázásja utcáit. Még állanak a legtöbb helyen a valóságos földsánczok, melyek a közvélemény előtt valészertűlen és indolens elhelyezéstíkel valóságos botrány-követ képeznek. És ime, tegnap olyan esemény történt, mely önkénytelenül gondolkozba ejti az embert és a nélkül, hogy előlegezett rosszakarat, vagy vélemény-fanatizmus dolgozna benne, azon gondolatra bírja, hogy vajjon a lelkiismeretnek megfelelően folynak-e a mostani, nagy-szabású építkezések és vajjon a városi közegek hivatalos pontossággal, éberen őrködnek-e ezek felett, vagyis egész általánosságban minden téren nem illető-e a mulasztás és könynyelműség vádjával az építési vállalatok és a városi hivatalos közegek?

A nemrégien történt álvány zuhanás, bal-esetek, a tegnapi csatorna beszakadás, hatalan nem is erősítik meg, de mindenesetre indokoltá teszik az ilyen feltevéseket. — És a tegnapi eset után mi is, ha bár jelenleg nem is tudjuk, hogy van-e egyáltalában mulasztás és kit terhel a felelősség, hajlandók vagyunk azon kijelentésre, hogy az előbb említett és felelőségre vonható két testület nem csinál mindezekből lelkiismereti kérdést és bámulatos közönyvel nem törődik a lakosság existenciájának biztonságával és valóságos Pottemkin falvak képen akarja a rábizott teendőket megoldani.

A tegnapi sajnálatos eseményről egyébként a következőket írhatjuk.

A Melocco czég építi ki a kolozsvári csatornázást. Az egyik hely, a hol legelőbb fejezték be a munkálatokat, a külmagyar-utca volt egész terjedelmében.

A sétáló láthatja az építés nyomait, mert a csatorna menté az utca mederszerü egyenletlensége jelöli. Sőt egy kis malicziával még azt is ráfoghatják, hogy az ásott gödrökbe csak vissza dobálták a földet. Nem ütötték le keményen. Így azután a történte-

ket könnyen meglehet magyarázni. A tegnapi nagy felhőszakadás vízének legnagyobb része a külmagyar-utczán folyt le, mely legmélyebb lejtésű, és mely mindig levezető csatornáját képezi a Fekéről, Belközép, Belmagyar és szomszédos utcák vízének. Az utca valóságos folyónak képét nyerte. 5-6 óra között mikor még javában esett midőn egylovas fogat hajtották, az utcán a városba egykezevén. A református templom előtt egy látszott mintha a ló a vízben esett volna. De egyszerre kocsi is, ló is lesüppedt az utóbbiakig, mert a csatornát elfűdő laza földréteg a vízáltal kimosva, megpuhulva esüppedt. A szomszédos házakból a feloldatra billent kocsi segítségére akartak menni, midőn a város felől egy kétfogatú jött a református templomban lévő keresztelésre. Ez látta az előtte vergődő kocsit akart neki térni. Hiába kiabáltak és ki a házakból kifutók hogy álljon meg, ő azt hitte, hogy a másik kocsi megsegítésére akarják felszólítani, nem hajtott a tanácsra, elébe vágott a lesüppedt kocsinak, — de ekkor egyszerre 2-3 lépésre tovább és a kocsi is ereszkedni kezdett, mind a két ló lemerült. Az esőzés elaltával vették csak észre, hogy a föld kocsik alatt és több méter távolságban előtűnt és megöböttük mélyen leszakadt, és hogy a kocsik ezekben az árkokban vergődnek. A külmagyar-utca 6-ik számú házában levő katonai istálló katonái Fülöp kapitány parancsára segítettek ki a kocsikat és lovakat a bajból, melyek vérsere horszolták és törték magukat, úgy hogy alkalmasint hasznavehetetlenekké lesznek, azonnal telefonáltak a városházára és rendőrségre, de csak egy órával jóval később tartotta érdemesen a kerületi kapitány a kiszállást. Nagy közönség verődött össze a színhelyen.

A szakadások téglalapon alakban következnek egykét láb szilárdan megmaradt földtömeg elválasztva 35-40 m. hosszúságban a ref templom és egész kertje előtt összesen 9 ilyen 3-4 m. hosszú szakadás van és a harmadik és negyedik között merőleges az utca hosszúságára az egész utcán keresztül egy összefüggő hosszú szakadás, mely a közuti vágányai alatt is áthúzódik.

De ilyen szakadásokat találunk még a zsidó templom-utca 23-25 sz. előtt. Az utóbbi házra merőleges az utca közepén szintén nagy szakadás mutatkozik, 1/8 órák a vállalat megkezdte a helyreigazítást és jellemzi a helyzetet, hogy csak az egyik üreg betemetésére is 4 taliga föld és kő kellett, a mit most is csak éppen úgy hajtottak bele az árkokba, mint talán az első alkalommal. Magának a csatorna csöveknek nem törsént semmi bajuk.

Reméljük, hogy sürgős intézkedések fognak tetetni. Így csak kisebb baj történt, de, ha fiakkerek helyett nehéz tőrések mentek volna el felettük, komolyabb baj is támadhatott volna. Azt hisszük, hogy ez az incidens úgy az ilyen, mint hasonló vállalatoknak intő példává fog szolgálni.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 8.

— **A közigazgatási bizottság** szombaton délután tartotta meg rendes havi ülését, melyen a polgármester, a pénzügyigazgató, a kir. ügyész, az árvászeki elnök, a tanfelügyelő és a városi orvos tették meg havi, negyed és félévi jelentéseiket. A jelentéseket tudomásul vette az ülés és aztán egyes kérdések és folyamodások felett hoztak javaslatot. A városi főorvos jelentéséből kiemeltük, hogy szerinte, Kolozsvárt a közegészségügy kitűnő és semmiféle járványos betegség ez idő szerint nem uralkodik.

— **Elgázolt ör.** Aphida közelében a szamosfalvi kávcos vasut órá, az öreg és részes Marosánt elgázolta korán reggel a gyorsvonat. A reggeli órákban 10 óráig még ott fektült, míg az államvasutak és rendőrség részéről a jezőkönyvet fel nem vették. A vasut jobb lábát szakította le és fejét törte össze neki. Habár részeges volt, halálát a hivatalos vizsgálat szerint mégis a vasuti örök ma közös szokása okozta volna, hogy fejüket a sinekre fektetve alusznak, hogy esetleg a vonatot el ne aludják.

— **Felhőszakadás Kolozsvárt.** Tegnap vasárnap Kolozsvár a dühös elemek hatalmában volt. Az a már napok óta tartó égháború, mely nyugatról kelet felé az egész Alföldön átvonult és jéggel vegyesen pusztított mindenfelé, Kolozsvárt is elérte, s itt úgy látszik, legelő kiadta mérgét. 4 óra után egyszerre megeredt a felhőszakadás, nagyszemű jégesővel vegyest. Az utcákon végig patakzott a víz, néhol valóságos medret ástott — a hol t. i. most sincsen még kő. Ilyen valóságos itéleti eső az „öregék” tanuskodása szerint 9 év előtt volt utoljára. Legérdekesebb látványt nyújtotta a külmagyar-utca és nagy-

utca, melyek legmélyebben fektűznek és a város középpontjától távolodva, mindinkább lejtősdűnek. Itt úgy hullámozott a víz, hogy a legtöbb helyen az udvarokat is felöntötte. Az utcákon levő piszkot, sarat pedig szépen az utcák torkolatánál lerakta, úgy, hogy valóságos sárkúpok támadtak. A nagy-utca végén a vasut közelében levő apró kunyhók, — mert csufolódás volna őket házaknak nevezni, melyeknek ablakai alig 1-2 centim.-re emelkednek fel az utcák színével és melyek olyan kitűnővé teszik a Kolozsvárra érkező utasnak első benyomását, valósággal víz alá kerültek. A szobákat, melyek mélyebbre esnek az utca felszínénél, 1-2, sőt 3 méternyi magasságban (talán „mélységben”) elöntötte a víz, úgy, hogy butordarabok uszáltak bennük, alakosoknak pedig „tengert” kellett csinálni. Miután a vihar intőztató fenségében kitombolta magát, a tűzoltóságnak kellett a legkülönbözőbb Nagy-utca 98, 100 és még 2 házból 4 szivattyúval a vizet eltávolítani, és ez a munka későig elhúzódott.

— **Azok a szerencsétlen munkások** kikről szombati lapunkban megírtuk volt, hogy az álványról leestek, többnyire javulófélben vannak. A kisebb sérülést szenvedők bekötött fejjel ugyan, de már dolgoznak. A nehezezen sérültek közül négyen már javulnak és a körülményekhez képest jól érzik magukat. Bérés Mari az ötödik sérült, a ki lábcsárcsont-törést szenvedett, nagy kórákat érez és állapotja igen súlyos. A Károlyina-kórházban ápolják a szerencsétleneket.

— **A tegnapi felhőszakadás** — a mint megtudtuk — Kolozsvárt csak kisebb eső volt. A környéken mindenütt eső kisebb eső volt. A Kolozsvár környékén levő helyekről érdekes látványt nyújtottak a délutáni órákban az égen mintegy orgona alakban lenyúló felhők, melyek mindinkább közelebb és közelebb látszottak ereszkedni a föld felületéig.

— **Népünnepélyt** akartak rendezni a házbersegélyző-egylet tagjai a jótékony célra, de a megeredt zápor alaposan elmosta a sétatérre már gyülekező közönséget. A rendezőség megiet ugyan minden előkészületet a siker érdekében, de az eső kegyetlen volt és elriasztotta a résztvenni akaró publikumot.

— **Pénzügyi tisztviselők bankettje.** A pénzügyi tisztviselők szombaton este a „Kis pipa” vendéglőben abból az alkalomból, hogy Fekete Benő pénzügyi tanácsosi czímmel és jelleggel felruházott pénzügyigazgató-helyettes, a király valóságos pénzügyi tanácsosa nevezte ki, igen sikerült bankett rendeztek, melyen mintegy 50-en vettek részt. A kitűnően sikerült társasvacsorát fűszerezte a szebbnél-szebb pohárköszöntők, melyeknek sorát Stuchel Gyula pénzügyigazgató nyitotta meg, ki költői hasonlatokban és nagy hatással előadott beszédben éltette az ünnepeltet, Fekete pénzügyigazgató-helyettes, mire Fekete emelte fel poharát, megköszönve a tisztviselők ezen óvatióját a a közszeretben álló főnökre, Stuchel Gyula pénzügyigazgatóra írtette poharát. Ezután éltették az ünnepeltet sikerült pohárköszöntőkkel, Kornély János számtanácsos a számvevő-osztály-, Oberzill Gyula adótárnok az adóhivatal-, Pósa László a fogalmazási személyzet- és Kondász Ferencz irodavezető a kezelési személyzet nevében. Kiváló tetszés és taps között mondotta el Sterszky Vincze pénzügyi segédtitkár eszmékben gazdag beszédjét, ki tisztviselő társai nevében Stuchel Gyula pénzügyigazgatót, a kiváló főnököt éltette, ki mint főnök azt tartja magáról, hogy akár a hivatalos, akár a magánérkezésekkel első sorban az ember tűnjék ki a főnökben, ki minden igyekezetével oda hatni törekszik, hogy a társadalomban a rang-különség mentől kisebb tért szorítson. Pohárköszöntőket mondtak még: Kornéli János számtanácsos Hatházy Ferencz dohánygyári igazgatóra, Fekete Endre számtiszt Kornéli János számtanácsosra, Gyulay Árpád egy igen ügyes verses toasztban Fekete Benő pénzügyi tanácsosra, Heigel Lipót Markovics Lajos pénzügyi titkára, Kondász Ferencz a vendégek u. m. Gadies Nándor egyetemi gondnokra, dr. Matusovszky Andrásra és Heigel Albert dohánygyári helyettes aligazgatóra, végül Tósa László az ifjuságra, különösen annak jelen volt két tagjára Fülöp Gábor pénzügyi segéd-titkára és Schreiber Róbert pénzügyi fogalmazóra. A kitűnően sikerült bankettnek a késő hajnali órák vetettek véget

— **A kereskedők és kereskedő ifjak** által rendezett táncmulatság a Lövdőben szombaton jól sikerült. Az első négyest két kolonban 60 pár táncolta.

— **Bartha Miklós** orsz. képviselő, az „Ellenzék” főszerkesztője tegnap reggel Budapestről Kolozsvárra érkezett, s rövid itt tartózkodás után, hosszú-maocsái birtokára utazott.

— **Késelés.** A múlt éjjel zájós nap volt. A „Vadászkürt” nevű korcsmában mulatott Lux Pál közuti vasuti alkalmazott. Valami szőváltásba keveredett egy asztalos legény-nyel, a ki kést rántott elő és Lux nyakán 5 cm. mély sebet ejtett. A megkéselt embert a mentők költözték be.

— **A deési menza-majális** mint az „Ellenzék” értesül kitűnően és fényesen sikerült. Az estélyre még bővebben visszatérünk.

— **Gyászhir.** Szentiványi Bartók Zsigmond nyugalmazott m. k. kincstári bányá-orvos, az arany érdemkereszt tulajdonosa, unitár. egyház tanácsos stb. folyó hó 3-án déli 12 órakor. élte 80. évében, Gy.-Fehérvárt meghalt.

— **Gyászhir.** Bögözi László Gedeon Székluton meghalt.

— **Mulatság.** A felvinczi „Tekepálya Társaság” tombolával egybekötött zártkörű táncestélye igen szépen sikerült. Az ez alkalommal igen szépen díszített városi ligetben — mely egy gyönyörű park színezetével bír — folyt le a mulatság, melynek az idő is kedvezett, mennyiben kellemes, holdvilágos este volt. A táncestélyen a város előkelő közönségén kívül számos idegen is részt vett. Jelen voltak asszonyok: Mészáros Istvánné, Macegő Albertné honv. századosné Budapest, Schissel Albertné, Keresztes Árpádné, Schuszer Frigyesné, Magyar Györgyné, Nádudvary Lászlóné, Magyar Efráimné, özv. Tódor Mózesné, Balogh Eleké, Nagy Józsefné Harasztos, Vohlmann Józsefné, Csiki Istvánné, Kovács Antalné, Nádudvary Dezsőné Bakkós, Szacsay Zsigáné, Fancsaly Albertné, Schuller Frigyesné stb. stb. Leányok: Balogh Erzsike, Csiki Ilona, Csiki Erzsike, Keresztes Nelli, Keresztes Jolán, Tódor Juliska, Kovács Ilona, Magyar Anna, Magyar Ilona, Mészáros Irénke, Nádudvary Giza, Nádudvary Ilus, Nagy Józsefné nevelt leányai Margit és Karola, Schissel Laura, Schissel Anna, Ilona és Irénke, Szacsay Kata, Veszely Anna, Veszely Berta, Mihály-nővérek stb. stb.

— **Tűzoltók mulatsága.** Dicső-Szent-Mártonban igen sikerült mulatságot rendeztek az önkéntes tűzoltók f. hó 6-án délután. A mulatság miként írjuk egy erőkösi mint anyagi tekintetben megfelelő azon várokozásnak, melyet a közönség hetekkel ezelőtt hozza fűzt. Ott volt a mulatság a vármegye minden szép és némes tigyért lelkesedni tudó alispánja, Gál Domokos, Frits Rezső főszolgabíró, Gyöngyösi István állami polg. iskolaigazgató, tiszteletbeli főparancsnokok; a vidéki és helyi közönség színe java és számosan a polgári elem közül is, kik fesztelentül mulattak hajnal-hasadtáig. A mulatság ily szép sikerülteért elismerés illeti Pekri Sándor földbírtokos, főparancsnokot és Sédelmájer Ferencz alparancsnokot, kik fáradhatatlan buzgalommal munkálkodnak e humánus intézmény felvirágoztatásán. A szűnőra alatt sikerült tűzijáték volt, melyet Jánosí János támlát rendezett. A zenét a helybeli Vidám Kálmán zenekara szolgáltatta. Jóamatu magyar névtáji, mely másnap a szőválti fürdőbe utazott el nyári tartózkodásra.

— **Az új főurak kiadásai.** Az új főurakra, a kiki most kapták grófi és bárói méltóságukat, rangjukkal járó kiadások várnak. A 4 új magnás tudniillik, mintilyen nagy urhoz méltó, nem dijméntesen, a szokások illetékek elengedésével kapták rangjukat, hanem kötelesek megfizetni a taksát, melyel régi szokás szerint minden rang- és címhadományozás jár, ha csak a királyi kitüntetés szövegében nincs határozottan kimondva hogy dijmentes. Megjegyzendő, hogy a taksák nem fogják nagyon megvívni az új magnások erszényét: Vigyázó gróf fizet 9000 forintot, Solymossy, Buhos és Zeyk bárók pedig fejenként 3400 forintot.

— **A hadügyminiszter a tartalékos tisztek ellen.** Sok dőlczeg rezevlajdinánt urnak fog keserű perczeket szerezni a hadügyminiszternek egy most megjelent drákoí redelete, a mely a tartalékos tiszteknek szigoruan eltiltja az egyenruha viselését a magánéletben. A hadügyminisztrt erre a szigorú rendeletre az indította hogy a tartalékos tisztek, különösen utazások alkalmával állandóan egyenruhában jártak, és ezáltal a tényleges tiszteket megillető kedvezményeket is igénybe vették. A rendelet szerint a tiszti ruhát csakis bizonyoz esetekben, mint pl. a királyi ház ünnepein, a tiszti főszemle alkalmával, valamint a tiszti kaszinó látogatásakor viselhetik. A tényleges szolgálatban álló tisztiakart utasították e rendeletnek ellenőrzésére.

— **Az egyforintos államjegyek** bevonása, mint a függő államadósság ellenőrzésére kiküldött orsz. bizottság legutóbbi ülésén konstaltta, rohamosan halad előre. Ugyanis az 1 frtos államjegyekből, melyekből m. évi június 24-én, mint az 1894: 24 t-czikik életbelépésének napján 57,883.361 frt még forgalomba volt, — ez évi június végéig bevonatott és mint törlesztett leiratott 57,920.764 frt — kit, ellenben még forgalomban maradt 2,962.594 frt — kr. A függő államadósságból 1, 5 és 50 frtos államjegyekben még 188,414.648 forint nincs törlesztve.

— **Gróf Zichy Jenő etnografiai gyűjteménye.** Dániel Ernő kereskedelmi miniszter a napokban Derbendből levelet kapott, a melyben az őshazát kutató gróf Zichy Jenő arról értesítette őt, hogy máris nagy becsű etnografiai gyűjteménye van együtt, a melyet az ezredéves kiállításra be fog mutatni. Főképp a turkesztáni népek nemkülönbén a kaukázusi cserkesz törzsek, valamint az avarok őltözékiből és használt tárgyaiból gyűjtött és vásárolt össze nagybecsű dolgokat a melyek már eddig is 9 nagy ládát töltönek meg. Ezeket a tárgyakat

Zichy gróf még utközben feladja és Budapestre küldi.

— **A bujdosó Szeless Adorján.** A Hentzi-szobor ellen merénylő Szeless Adorján érdekes levelet írt a Szabad Szó-nak, Franciaországból való menekülést adja elő benne. A dinamitos hazafi sorsa érdekes és változatos, mióta szerencsésen elmenekült Magyarországból. Érdekes az, hogy azóta folyton menekül, s még a szabad Svájcban sem volt nyugta. Innen ment Franciaországban, s Franciaországból is tovább kellett hogy szabaduljon. Most Londonba van, mig csak innen is tovább nem kell menie, mert a rendőrség úgy látszik nagy gondot fordít arra, nehogy egy kis nyugta legyen. Utjában, úgy írja, mindenféle nagy hasznára voltak azok az egyszerű emberek, a kiknél lakott s a kikkel egyáltalán összeköttetésben állott. Egy korcsmáros, a kinél a lakása volt, négyszáz frankot adott neki kölcsön, csakhogy tovább menjen Londonban eddigélé semmi veszedelem sem fenyegeti s valószínűleg nem lesz a legzaklatottabb menekült abban az óriási világvárosban, a melynek közelében sok ember el tudott rejtőzni, ha akart.

— **Egy osztrák főur Lueger-ről.** Érdekes levelet küldött Bánffy Dezső miniszterelnök egy európaszerte ösmeretes nevű osztrák főúrtól, a melyben a gróf szívesen kötelezi magát arra, hogy tíz magyar parasztnak az utiköltségeit Bécsbe vissza fedezni fogja, ha ezek Luegert amugy istenigazában jól helybenhagyják.

— Csak az ily példa tudná észretéríteni ezt a közönséges lelket — írja a gróf. A levél, a melyet a P. L. után küldünk bár hibás magyarsággal, de annál több őszinteséggel van írva. Egy helyt Luegert „agostofara való-nak nevezi, ez a kifejezés egészen új a magyar nyelvben és még sem akad egy ember sem nálunk, a ki ezt meg ne értené. Mindenesetre érdekes, hogy erről a demagógról, pártját kivéve, mindenki ilyenformán nyilatkozik s még sem tudja ártalmatlanná tenni.

— **Az ívás jogi definicziója.** A lipcei, országos törvényszék a napokban a következő ügyben döntött. Egy háziszolga gazdája piczejéből egy hordó sört lopott, azt lakásába vitte és ott egy barátjával, a kinek a lopásáról tudomása volt ugyan, de abban része nem, megitta. Barátját orgazdaság miatt ítélték el, de ez felebbezett és felebbezése folytán a bíróalmi törvényszék megsemmisítette az elsőbíróági ítéletet a következő megoklással: A felebbező egy perczig sem birt a sör fölött rendelkezési joggal, annak csak „önálló létezését szüntette meg élvezet folytán”. A mint meg van állapítva, nem vette a sört, mert nem fizetett érte. A közös élvezet magában véve, mikor a jogtalanul elsajátító maga számára tartja fenn a rendelkező jogot, nem eltulajdonítása az idegen vagyonnak. A sör önálló létezésének élvezet által való megszüntetése bizonyára a legcsinosabb jogi körülírása ennek a szónak: in n i.

— **Megrendítő dráma.** Beleznárol írják: Doleczky Jánosné beleznai lakos 6 éves kis fiát az udvaron lévő használatban kutba dobta s kevéssel utánna fél éves kis leányát karjaiba vette s azzal együtt maga is a kutba ugrott. A férjnek feltűnt, hogy családja tagjai egyszerre eltűntek s az udvaron kérdezősködött utánuk s midőn azt az értesítést kapta, hogy neje kisleányával karján a kert felé ment, mindjárt szerencsétlenséget sejtett. A kuthoz érve, jegetást és sirást hallott. Létráért futott s azt a kutba bocsátotta, honnét először a 6 éves kis fiát, majd nejét a fél éves kis leánnyal, szárazra emelte. A kis fiu, bár még lélegzett, néhány pillanatra meghalt, ellenben az anya és a kis leány, kit az anya a kutban is karjaiban tartott életben maradtak. A szörnyű esetről jelentést tettek a csurgói járásbíróság vizsgáló bírája orvosokkal a helyszínen megjelent s a 6 éves fiut felboncolták. — Doleczkyné hosszas vallatás dacára sem szolt egy szót sem s tetteinek okát nem fedezte fel, csak szótlánul merően bámult. Később, midőn az orvosok kérdezték tőle, miért dobta gyermekeit is a kutba, egész zlegmaticze azt a választ adta:

— Mert Isten gyönyörűséget talált benne. A szerencsétlen nő, a ki a legbékésebb családi életet élte, valószínűleg vallási önjongásban szenved. Egyelőre feltűgyelet „alatt áll. Doleczkyné már a múlt évben is kíséreltet tett, hogy hogy kutba ugorjék, de akkor megakadályozták.

— **Amerikai magyarok a mil-leniumon.** Említést tettünk már az Amerikában lakó honfitársaink körében megindult ama mozgalomról, a melynek célja a milleniumra tömegesen hazarándulni e célra bérelt magyar hajón. Mint utjabban clevelandi levelezőnk írja, a terv komoly megvalósulás stádiumába jutott, a mennyiben Perzel Lajos chlevelandi közjegyző, a társaság vezetője szétküldözte az összes magyar koloniákra e tárgyban kibocsátott felhívásait. Legalább 4-500 jelentkező szükségeltetik, hogy a hazafias eszme megvalósulást nyerhessen. Reméljük, hogy a közel egy millióra tehető hazafias amerikai magyarság között akad 5-500 ember, a ki nemzetének epochális ünnepségén részt kíván venni.

— **Lefejezett testvérek.** Düsseldorfból írják, hogy szombaton ott egy testvérpárt végeztek ki, Wirtz Tivadar és Ferencz voltak azok, kik kiki 1894. szeptember 26-ikének éjjelén Reuters testvéreket Auráthban meggyilkoltak. Reindel hóhér végezte ki őket nyaktilóval.

— **Egy hid beszakadása.** Brisztolból remítő katasztrófa hírért hozza a táviró. Egy hid beszakadása folytán 600 ember, kik onnan nézték a csolnakversenyt, 40 lábnyi magasságból esett le a folyóba. Negyvenen megsebesültek és sokan köztük súlyosan.

— **Ugyancsak elfelejtette.** Éjjel után a korcsmában morfondíroz egy részeseges czimbora:

— Valamit elfelejtettem, csak tudnám mit! Egy órája itt motoszkál a koponyámban. Mi lehet az? Mi lehet az?

— Tán a botodat vagy esernyődet felejtetted el?

— Nem a!

— Vagy talán nem rendeltél szentet, nem hoztál színházjegyet a feleségednek?

— Az sem! Ahán! Már eszembe jut.

— Nos?

— Azt monndta az asszony, hogy korán jöjnek haza. Ezt felejtettem el. Pinczér! Három dezi spricczet!

Szerkesztőségi üzenetek.

Argusnak. Gyalu. Hihetetlen, de ugyan a „M. H.”-ban olvastuk, hogy az emberi elme, melynek leleményessége mindenre kiterjed, hogy hasznos és jövedelmező eredményt érjen el, a pókhálót is különféle dolgokat próbált, de bizony nem sok sikert aratott. A pókháló szálat eddig csak az optikusok használták a mikrométer látócsöveknél. Az örek anyókák pedig a pókháló-szövetet a sebekre alkalmazzák s állítólag a vérzést csillapítja.

Legujabban azonban különösen a műbörgyártók únez a pókháló alkalmazásával nagy szédelgést. Ugyanis a műbort tartalmazó palackokat ritka ügyességel bevonják vastag pókhálókka, hogy úgy lássék, mintha valódi természetes 6-bor állna a palackokban. Nem megvetendő összegetek adnak ki évenként pókhálókért. Ez az üzlet különösen Angolországban van igen kifejlődve s örvend nagy virágzásnak.

Professzornak. S.-Szent-György. Hogy honnan származik a köszöntés, honnan nem, az a tudat az emberiség meggyőződésében, hogy a tisztelet és a föltett kalap nem férnek össze egymással: döntse el valami encyklopedista.

Elég az hozzá, hogy ez a szokás él és uralkodik és mint ezer társadalmi formát pontosan be kell tartani.

Hej, mégis hányan vénének a tisztességes köszönetet!

Köszönnék közönségesen, hetykén, megvetően; köszönnék alázatosan, hízolgón, protektív körve, csuszva, mászva. Az asszony leány kaczerkódva, kicsapongva, bolondítva. Csak színtén nagyon kevesen köszönnék... És azzal a tisztesség tudással, a mi ember-társunkkal szemben kötelező.

A köszönet — a jellem... mondja egy bölcs.

Egy elmulasztott kalapemelés és egy halálos ellenséget szerzett magadnak. Egy arrogáns, fitmáló köszönet a páriának: és jobban elősegít a szocializmus terjedését, mint egy-egy izgató beszéde.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti táviratai.)

Eke kirándulása.

(Saját tudósításunk.)

Radna, jul. 8.

Szombaton a korongyosi kiránduláson tizenkilenczen vettek részt. A kirándulókat a szakadó eső egész nap verte. Vasárnap kirándulás volt a bányákhoz, — hol a bányát megtekintették.

Közgyűlés Guzman János elnöklésével történt Barothi felett részvétét fejezte ki az egylet. Titkári és pénztári jelentés és az előirányzat elfogadtatták.

Balázs József lelkes indítványára az elnökségnek, titkárnak és pénztárnoknak köszönet szavaztatott. Választmány erdélyi tájképek eladására tizezer egyforintos sorsjegy eladását határozta, a mi elfogadtatott.

Guzmán osztályelnöknek hasznos és sikeres működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Olvastak üdvözlő-leveleket és táviratokat a testvéregyletek, br. Feilitzsch, gr. Bethlen Bálint és másoktól.

Turista congresszus előkészítése követte a gyűlést. Br. Feilitzsch Budapestről júliusra ajánlja tanítónéval egyidőben. Erdélyből Monstre-bizottság venne részt.

Gonda államvasuti hivatalnok a fővárosban szállásokról gondoskodik.

A congresszusra meghívassanak a külföldi turista-egyletek is. A gyűlésen hölgyek is szép számmal voltak jelen.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató:

MAGYARY MIHÁLY.

Kolozsavarmegye és Kolozsavár szab. kir. város főispánjától.

Sz. 729—1895.

475. (1—2)

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Kolozsavár sz. kir. város törvényhatóságánál üresedésben levő négy, egyenként 500 frt évi fizetéssel javadalmazott II. osztályú irnoki állásra ezzel pályázatot hirdetek; s felhívom mindazokat, a kik ez állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cikk 19. §-ában előírt minősítettséget igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat legkésőbb **folyó hó 20-ig** annyival is inkább adják be, mert a később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Kolozsavart, 1895. július hó 4-én.

Gróf Beldi Ákos,
főispán.

Sz. 856—1895.

476. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a maros-vásárhelyi kir. járásbírószág 1892. évi 2487. számú végzése következtében Dr. Mihály József ügyvéd által képviselt Edelheid Leopold javára Rosmann Károly ellen 245 frt 83 kr. s jár. erejéig 1893. évi április hó 10-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 753 frtra becsült butorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsavár városi kir. járásbírószág 7971—1895. számú végzése folytán 245 frt 83 kr. tökékövetelés, ennek 1888. évi július hó 25-ik napjától járó 6%, kamatai és eddig összesen 103 frt 66 krban bíróság már megállapított költségek erejéig, Kolozsavart, Külmonostor-utca 24. szám alatt leendő eszközökre 1895. évi július hó 12-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Kolozsavart, 1895. évi június hó 28. napján.

PAPJENŐ,
kir. bírószági végrehajtó.Sz. 654—1895.
tkv.

477. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A mocsai kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Bidán Alexandru berkenyesi lakos önkéntes árverési kérése következtében a tulajdonát képező fekvő a mocsai kir. járásbírószág területén levő, Tótháza községben és határára fekvő és tótházi 50. sz. tjkvben A I. 1—24. rsz. a. 121, 122, 202, 225, 257, 288, 321, 385, 390, 453, 497, 570, 645, 669, 691, 716, 779, 780, 841, 849, 894, 946, 967, 1067, 1068, 1110, 1111, 1160, 1344, 1345, 1368, 1422. hrsz. alatt felvett 626 frtra becsült egész ingatlanokra az önkéntes árverést mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi augusztus hó 28-ik napján délelőtti 10 órakor Tótháza községében, a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsáráról a 10. §-at, vagyis szemlépöntőket feltevéseikben, az 1881. évi LX. t.-cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság.

Mocsoson, 1895. évi április hó 16-án.

KOVÁCS,
kir. bíró.

Egy jó családból való fiu
TANULÓNAK
felvétetik
a Keresztesy Pál és Fia
papirkereskedésében Kolozsavart.
471. (2—2)

Verseny árlejtés.

A beszerzői „Iparos-egylet” egy új egyleti palotának az építését tervezi, összesen 60075 frt 07 kr. költségvetéssel.

A vállalkozók szíveskedjenek 1895. évi Julius hó 14-én délelőtt a saját házukban tartandó versenytárgyalásra megjelenni.

A tárgyalásnál csakis 3 munka-csoport kerül árlejtésre.

I-ső csoport:

Föld- és kőműves munkák . . . 31763 frt 63 kr.
Kőfaragó munkák . . . 2882 frt 75 kr.
Különfélekre . . . 1700 frt — kr.
Összesen 36346 frt 38 kr.

II-ik csoport:

Ács munkák . . . 4649 frt 25 kr.

III-ik csoport:

Asztalos-, lakatos-, festő- és üveges munkák 9413 frt 88 kr.

Az írásbeli ajánlatok kell hogy tartalmazzák a következő pontokat: 1. Hogy a versenyző az árverés feltételeit ismeri és azoknak aláveti magát. 2. Az ajánlatok akár egy, akár minden csoportra vonatkozhatnak. 3. Az ajánlat 5% bánatpénzzel felszerelendő.

Az árlejtési feltételek, valamint az erre vonatkozó felvilágosítások megtudhatók naponta reggeli 9 órától délutáni 5 óráig, az egyesület házában.

Az 1895. évi június hó 30-án tartott közgyűlésből.

Carl Fr. Csallner,
jegyző.

473. (2—3)

Carl Kramer,
jegyző.

Kitüntetve orsz. kiállításon 1885. Budapest. **Rétay és Benedek** előbb **Kriszta és Társa** Budapest. Kitüntetve orsz. Nőipar kiállításon 1881. Budapest.

egyházi felszerelések, miseruhák és zászlók gyára,
Budapest, IV., Lipót-utca 21. sz.

Ajánlja a t. cz. társulatok, testületek, egyletek s köröknek külön zászló-készítési osztályokat, mely saját műhímoz intézettel és műhelyekkel van egybekapcsolva, melyekben arany vagy ezüsttel művésziessénné himzett vagy festett: egyházi, iskolai, kath. legényegyleti, ifjusági, ipartestületi, dalegyleti, tűzoltó, bányász, hadastyán, lövész, temetkezési stb. zászlók és lobogók az egyszerűtől kezdve a legdíszesebb kivitelben készülnek.

Rajzokat, mintákat és részletes költségelőirányzatokat készséggel küldünk.

Egyházi ruhák és felszerelvényekről külön árjegyzékkel szolgálunk.

442. (2—4)

LEGFFLSOBB KITÜNTETÉSEK.
Páris 1867. Havre 1873. Bécs 1873. Páris 1878. Páris 1889. Chicagó 1893. Lyon 1894.

Dr. J. V. BONN
PÁRISI
SZÁJVIZE.

A legelső orvosi tekintélyektől a legmelegebben ajánlva, felülmúlhatatlan, mint Antiszeptikus fogtisztító-szer. Megtisztítja a szájtüreg, mesterséges fogak és betétek anyagát nem támadja meg, a lehelletet szagtalanra teszi és nagyon kellemes illatot hagy hátra.

Dr. J. V. Bonn fogpasztáját vagy fogporát együtt használva, a fogak hófehérek lesznek, anélkül, hogy a szer ártalmukra volna.

A szájjviz üvegben:
4 65 kr., 1 frt, 1.75 kr., 3 frt. 1/4 lit.
5 frt, 1/2 lit. 9 frt.

Fogpaszta 1 frt 25 kr. Fogpor 75 kr.

Nagy raktár Ausztria és Magyarország részére. 443. (2—7)

VALÓDI

GYÓGYSZER MALAGA

vegyelemzések bizonyossága szerint **legjobb sikerrel** alkalmaztatik a **gyengeségeknél, lábbadozóknál**, nemkülönben **gyermekeknek**, ugyszintén kitűnő hatása van a **vérzegénység-nél és gyomor-gyengeségeknél**.

Továbbá

Sherry, Madeira, Portlandborok, valódi francia Cognac stb.

egész és fél eredeti üvegekben a bejelentett védjeggyel.

Oscar Dudić & Co. 294. (5—6)
külföldi bornagykereskedőnél.

Kapható Kolozsavart: a gyógyszerárakban és kávéházakban.

BARANYI JÁNOS
épület- és diszmű bádigos-üzlete, gáz- és vízvezeték szerelő
Kolozsavart, Széchenyi-tér 5. sz.

Elvállalok kedvező feltételek és jótállás mellett minden e szakmába vágó munkákat és tárgyak készítését; ugymint:

mindennemű vízvezeték, szagtalan ürítések, villany-csengők, távbeszélők, szőköcsutak szerelését, fürdőszobák berendezését, csatornázást vas-, ölm- vagy kőanyag csövekből stb., valamint külső épületmunkákat rajz és minta szerint bármennyi fémekből elkészíteni. Továbbá tüzletben kapható és megrendelhető konyhaberendezések és minden itt felsorolt munkákat javítását olcsón eszközölöm.

348. (9—10)

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók. — Mindent jól, gyorsan és olcsón készítek!

Magam b. pártfogásába ajánlva tisztelettel

BARANYI JÁNOS,
épület-, mű-bádigos és mű-vízvezeték szerelő.

BENYOVIITS ISTVÁN
legnagyobb szijgyártó üzlete,
Kolozsavart, Hid-utca 16. sz. (Erzsébet szállodával szemben.)

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

szijgyártó üzletemben

bármennyi e szakmához tartozó tárgyak dús választékban, szabott és jutányos ár mellett kapható.

Megrendeléseket magyar, német, francia, angol minta szerint, rajz vagy fénykép után elvállalok, a legkülönlegesebb kívánalmat kielégítőleg, helyben vagy vidékre, a legpontosabban, kitűnő és tartós előállításban, olcsón teljesítek; ugyszintén javításokat is.

Kiváló tisztelettel

451. (2—10) **BENYOVIITS ISTVÁN,**
szijgyártó.

Vidéki megrendeléseket, ugyszintén javításokat gyorsan, pontosan és legjutányosabb árban teljesítek.

DURINAL

VOJTEKES WEISZ
gyógyár-üzlete
ARADON
Ar. 25 kr.

EZ A LEGJOBB RUHA TISZTÍTÓ SZER

Kolozsavart kapható: Burger Frigyes, Weick József, Csiky I., Bartsay M. és Kónya Sándor keresk. uraknál. 250. (18—30)

Zacherlin

A legkitűnőbb rovarirtó szer.

Kapható Kolozsavart: Adler Sámuel, Baresay Manó, Bojáky Sándor, Boskovics József, Consum Verein der Stats- und öffentlichen Bediensteten, Flóra Gyula, Gergely Ferencz, Ifj. Vikol Gergely, Haraszthy Jenő, Havas Armin, Hirschfeld Sándor, Jeney Lajos, Kánya Sándor, Kovács P. és fiai, Magyarosy Gyula, Moldován József, Marusan Bogdán, Papp Ernő, Papp Kristóf, Papp László, Ifj. Pere István, Rosenthal Samu, Segesváry és Társai, Somlyay László, Taub Nathan, Tihanyi Adolf, Weisz József, Wertheimer Vilmos és Wolf János uraknál. — **Kolozsmonostoron:** Kutsék István és Goldfied Mihályal. — **Bánffy-Hunyadon:** Beke J.-né, Lupka és Veress uraknál. — **Szamosujvárt:** Csillag Kristóf és Lengyel Ödön uraknál. — **Marosujvárt:** Simon Pál és Virág Tamás uraknál. — Továbbá minden kereskedésben és gyógyszerárban, a hol Zacherlin-plakát van kifüggesztve.

204. (8—12)